

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN  
GELDERLAND

---

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten overig

**Datum besluit** : XXXX  
**Onderwerp** : Wet natuurbescherming – 2017-001543 – gemeenten Barneveld en  
Nijkerk  
**Activiteit** : aanleg rondweg Voorthuizen  
**Verlenen/weigeren** : verlenen ontheffing  
  
**Aanvrager** : Provincie Gelderland  
**Zaaknummer** : 2017-001543

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Provincie Gelderland, Markt 11 te Arnhem, hierna te noemen de aanvrager, van 23 januari 2017 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming.

#### **AANVRAAG EN PROCESVERLOOP**

Op 23 januari 2017 ontvingen wij een aanvraag van Provincie Gelderland voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming voor het opzettelijk verstoren van Das, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Steenuil en het beschadigen en vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van Gewone dwergvleermuis en Huismus.

De ontheffing wordt aangevraagd voor de aanleg van rondweg Voorthuizen.

In het aanvraagformulier is geen wettelijk belang genoemd.

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Op 24 juni 2013 is voor het project een ontheffing Flora- en faunawet verleend voor de periode tot en met 31 december 2015. Vanwege een latere uitvoering is een nieuwe ontheffing noodzakelijk.

Deze aanvraag valt onder de Crisis- en herstelwet.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

#### **BESLUIT**

Gedeputeerde Staten van Gelderland;

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, 3.8 lid 1 en 3.10 lid 2 van de Wet natuurbescherming;

**HEBBEN BESLOTEN**

**ONTHEFFING TE VERLENEN**

aan Provincie Gelderland, Markt 11 te Arnhem;

voor de soorten, van de verbodsbepalingen en voor de belangen zoals weergegeven in tabel 1.

**Tabel 1 Soorten en verboden**

| Soort                                                                                                                                | Verbod                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Belang <sup>1</sup> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| Boommarter<br>Das<br>Eekhoorn                                                                                                        | Artikel<br>3.10 lid<br>1 b | Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a (in het wild levende zoogdieren van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet) opzettelijk te beschadigen of te vernielen.                                  | B                   |
| Gewone dwergvleermuis<br>Gewone grootoorvleermuis<br>Kleine dwergvleermuis<br>Laatvlieger<br>Rosse vleermuis<br>Ruige dwergvleermuis | Artikel<br>3.5 lid 2       | Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid (dieren van soorten, genoemd in bijlage IV a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn) opzettelijk te verstoren.                                                     | B                   |
|                                                                                                                                      | Artikel<br>3.5 lid 4       | Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid (dieren van soorten, genoemd in bijlage IV a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn) te beschadigen of te vernielen. |                     |
| Huismus                                                                                                                              | Artikel<br>3.1 lid 2       | Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.                                                                                                               | A                   |
|                                                                                                                                      | Artikel<br>3.1 lid 4       | Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.                                                                                                                                                                                                          |                     |
| Steenuil                                                                                                                             | Artikel<br>3.1 lid 2       | Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.                                                                                                               | A + B               |
|                                                                                                                                      | Artikel<br>3.1 lid 4       | Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.                                                                                                                                                                                                          |                     |
|                                                                                                                                      | Artikel<br>3.5 lid 2       | Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid (dieren van soorten, genoemd in bijlage IV a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn) opzettelijk te verstoren.                                                     |                     |
|                                                                                                                                      | Artikel<br>3.5 lid 4       | Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid (dieren van soorten, genoemd in bijlage IV a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn) te beschadigen of te vernielen. |                     |

<sup>1</sup> Belangen:

A: Artikel 3.3 lid 4 b 1: In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

B: Artikel 3.8 lid 5 b 3: In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De ontheffing geldt voor het plangebied van de rondweg N303 zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.

De aanvraag maakt onderdeel uit van deze ontheffing.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

1. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden moet een globale planning van de werkzaamheden worden ingediend bij de Provincie Gelderland, via emailadres [post@gelderland.nl](mailto:post@gelderland.nl), onder vermelding van het zaaknummer 2017-001543.
2. Deze ontheffing wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de ontheffinghouder of aantoonbaar in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
3. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de in de ontheffing bedoelde activiteit wordt uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing en toont deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
4. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via emailadres [post@gelderland.nl](mailto:post@gelderland.nl), onder vermelding van het zaaknummer 2017-001543.
5. De geldigheidsduur van deze ontheffing eindigt op 31 december 2020.
6. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien andere beschermde soorten worden aangetroffen of andere verbodsbepalingen worden overtreden.
7. Verlichting wordt uitsluitend gebruikt indien dit noodzakelijk is voor het veilig kunnen verrichten van de werkzaamheden en dient beperkt te worden tot het strikt noodzakelijke. De verlichting wordt zodanig opgesteld, afgesteld, ingericht en naar buiten toe afgeschermd, dat lichtstraling door direct licht buiten de locatie waar dat nodig is voor het verrichten van werkzaamheden wordt voorkomen.
8. Werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van deskundige(n)<sup>1</sup> op het gebied van de in tabel 1 genoemde zoogdieren en vogels en volgens een ecologisch

---

<sup>1</sup> De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

werkprotocol. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden moet het werkprotocol worden ingediend bij de Provincie Gelderland, via emailadres [post@gelderland.nl](mailto:post@gelderland.nl), onder vermelding van het zaaknummer 2017-001543.

9. De deskundige(n) op het gebied van de in tabel 1 genoemde soorten houdt / houden alle bevindingen bij in een logboek / verslag en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek / verslag uiterlijk 2 weken na afronding van de werkzaamheden aan de Provincie Gelderland, via emailadres [post@gelderland.nl](mailto:post@gelderland.nl), onder vermelding van het zaaknummer 2017-001543. Tevens moet in het verslag worden vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen.
10. De mitigerende maatregelen zoals weergegeven in bijlage 2 en zoals onderstaand genoemd in het onderdeel *'In de aanvraag beschreven maatregelen om effecten te voorkomen'* moeten voorafgaand aan de uitvoering van het project worden gerealiseerd tenzij dit fysiek niet voldoende ruimte is vanwege andere werkzaamheden binnen het project. Indien er nog niet voldoende ruimte is voor de uitvoering van een maatregel dan dient deze te worden gerealiseerd op het moment dat het fysiek wel mogelijk is. Een uitzondering hierop vormt het ophangen van vleermuiskasten minstens 6 maanden, in de periode van 1 april tot 31 oktober, voorafgaand aan de werkzaamheden en het ophangen van de steenuil kasten minstens 3 maanden voorafgaand aan de werkzaamheden en het broedseizoen van Steenuilen en in overleg met de steenuilenwerkgroep Stone.
11. Na afronding van het project dient monitoring plaats te vinden naar de werking van de uitgevoerde maatregelen. Minimaal twee weken voor afronding van het project moet het monitoringsplan worden ingediend bij de Provincie Gelderland, via emailadres [post@gelderland.nl](mailto:post@gelderland.nl), onder vermelding van het zaaknummer 2017-001543. De monitoring dient in ieder geval te gebeuren 1, 3 en 5 jaar na afronding van het project. De resultaten van de monitoring moeten uiterlijk op 31 december van het kalenderjaar waarin de monitoring is uitgevoerd, worden doorgegeven aan de Provincie Gelderland, via emailadres [post@gelderland.nl](mailto:post@gelderland.nl), onder vermelding van het zaaknummer 2017-001543.

## **BEOORDELING**

### **Project**

De provincie Gelderland en gemeente Barneveld zijn voornemens een nieuwe weg aan te leggen rond Voorthuizen, de N303. Het onderzoeksgebied ligt in de gemeente Barneveld, aan de west-, noord-, en noordoostzijde van het dorp Voorthuizen (zie bijlage 1). De werkzaamheden bestaan uit de volgende onderdelen:

- compensatie van leefgebied van streng beschermde soorten;
- voorbereidende werkzaamheden waaronder inrichting bouwterrein;
- bouwrijp maken gebied, waaronder verwijderen bomen en beplanting;
- tijdelijke maatregelen zoals eventueel omleidingroutes;
- aanleg fundering (zowel weg als kunstwerken);
- aanleg weg;
- aanleg fietspaden en parallelwegen;
- aanleg faunapassages (o.a. dassentunnels);
- aanleg kunstwerken ter hoogte van het Wilbrinksbos (wandelbrug) en Overhorsterweg (viaduct);
- aanleg watersystemen;

- aanleg geluidswerende voorzieningen;
- asfalteren;
- plaatsen verkeerslichten en verlichting;
- herplant van bomen.

### **Onderzoek**

#### *In de aanvraag beschreven ecologische waarden*

Voor het verkrijgen van de Flora- en faunawetontheffing welke op 24 juni 2013 is verleend, was een compleet onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is verouderd en er is daarom nader onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde soorten. De aanvraag is gebaseerd op de resultaten van het recente onderzoek.

#### Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis

##### Foeragegebieden

In de omgeving van het tracé zijn foeragerende vleermuizen van zes soorten waargenomen, te weten Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis en verblijfplaatsen en / of vliegroutes aangetroffen van drie soorten vleermuizen, namelijk Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger.

##### Vliegroutes

Twee vliegroutes van vleermuizen liggen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep.

Langs de Appelseweg is een vliegroute van Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger aanwezig. De aanwezige bomenrijen vormen een geleidend element tussen verblijfplaatsen in de bebouwing van Voorthuizen en het foeragegebied in het buitengebied.

In het uiterste oosten van het gemeentelijke tracé bevindt zich een vliegroute van Gewone dwergvleermuis en in mindere mate van Laatvlieger. De vliegroute loopt langs de bomenlaan die loodrecht op de Apeldoornsestraat staat. De laan vormt een geleidend element tussen verblijfplaatsen in de bebouwing van Voorthuizen aan de zuidzijde van de Apeldoornsestraat en het foeragegebied in het buitengebied ten noorden van de Apeldoornsestraat. Op deze locatie is een relatief beschutte oversteek van de Apeldoornsestraat mogelijk door de hoge bomen aan weerszijden van de weg.

##### Verblijfplaatsen

Verspreid in het onderzoeksgebied zijn diverse vleermuisverblijfplaatsen aangetroffen. Het merendeel heeft betrekking op baltsende Gewone dwergvleermuizen die wijzen op de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen. Tevens is een paarverblijfplaats van Rosse vleermuis (baltsend), een zomerverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis en een kraamkolonie van Gewone grootoorvleermuizen aanwezig.

Alleen de kraamkolonie van de Gewone grootoorvleermuis en de twee baltsende Gewone dwergvleermuizen bevinden zich binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep.

De kraamkolonie van Gewone grootoorvleermuis bevindt zich in één van de Zomereiken langs het wandelpad nabij het zwembad in het oosten van het onderzoeksgebied. Exacte aantallen zijn onbekend, maar gedurende het invliegen in de ochtenduren zijn tussen de tien en twintig exemplaren waargenomen. De invliegopening bevindt zich op ongeveer drie meter hoogte aan de zuidoostzijde van de boom.

Verspreid in het onderzoeksgebied zijn baltsende Gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Drie baltsende dieren bevonden zich daadwerkelijk binnen de invloedssfeer van de voorgenomen

ingreep. Deze waarnemingen zijn gedaan in het oostelijk deel van het onderzoeksgebied nabij het zwembad (twee locaties) en nabij de bebouwing van de Baron van Nagellstraat 108 (één locatie) in het uiterste zuiden van het onderzoeksgebied. Het is aannemelijk dat de paarverblijfplaatsen zich bevinden binnen een straal van 50 meter rondom de waarnemingen. In de meeste gevallen gaat het om een gebouw, maar paarverblijven in bomen zijn niet uitgesloten. Daarom wordt aangenomen dat één paarverblijf zich in de bebouwing aan de Baron van Nagellstraat 108 bevindt en twee paarverblijven in bomen in het bos nabij het zwembad.

#### Boommarter

Boommarter is bekend uit de (ruime) omgeving van de ingreeplocatie. Waarnemingen komen uit verschillende bosgebieden in de omgeving, waaronder het Wilbrinksbos. Tevens zijn diverse verkeersslachtoffers bekend van wegen in de omgeving, waaronder de N303 ten noorden van Voorthuizen. Binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep zijn geen geschikte nestbomen met holtes of overige sporen van de soort aangetroffen.

#### Das

In het noorden van het onderzoeksgebied is leefgebied van Das aanwezig. Het betreft een territorium ten noordwesten van Voorthuizen en een territorium ten noordoosten van Voorthuizen.

Ten noordwesten van het geplande wegtracé ligt een dassenburcht in een bosrand, grenzend aan agrarisch gebied, op minimaal 400 meter van de nieuwe rondweg. De activiteit van Dassen van de betreffende burcht is sinds 2011 nauwkeurig gemonitord. Daarmee is een goed beeld ontstaan van het gebruik van de burcht en de directe omgeving en de veranderingen door de jaren heen. Na beperktere activiteit in 2012 en 2013, vanwege het feit dat de bosrand open gekapt was, is sinds 2014 de burcht weer veel actiever belopen en in gebruik als kraamburcht, zoals dat ook in 2011 het geval was. Anno 2016 is de burcht nog altijd in gebruik als kraamburcht. De actieve pijpen liggen in de zuidelijke bosrand van het perceel. Enkele pijpen zijn zeer actief belopen en er zijn duidelijke speelbomen aanwezig. Op basis van deze activiteit lijkt het erop dat er dit jaar weer jongen zijn geboren. Grenzend aan de dassenburcht is volop geschikt leefgebied voor deze soort aanwezig. Het omringende landschap bestaat hoofdzakelijk uit (voedselrijke) graslanden afgewisseld met bosjes en bomenrijen. Dassensporen zijn dan ook aan alle zijden van de betreffende kraamburcht aangetroffen, in de vorm van bijburchten, wissels, mestputjes en overige sporen zoals prenten. Het tracé doorsnijdt het foerageergebied in het agrarisch gebied ten zuiden van het bosperceel waarin de dassenburcht ligt. Hier zijn dassensporen aangetroffen tot op het geplande wegtracé. De aanwezigheid van een intensief gebruikte wissel in oostelijke richting duidt er bovendien op dat ook graslanden ten oosten van het tracé als foerageergebied gebruikt worden. Doordat hier overwegend graslanden aanwezig zijn, zijn sporen moeilijk zichtbaar (in vergelijking met akkers). Dat het gebied oostelijk van het tracé daadwerkelijk gebruikt wordt door Dassen blijkt uit de verschillende verkeersslachtoffers op de huidige N303 en Prinsenweg. Het gebied vormt niet alleen foerageergebied voor de aanwezige dassenfamilie, maar vormt tevens een groene corridor ten noorden van Voorthuizen tussen de Appelse heide en het Wilbrinksbos die voorziet in uitwisseling van Dassen tussen de verschillende dassenfamilies.

Ten noordoosten van het geplande tracé is een tweede dassenterritorium aanwezig. Het betreft het territorium van de zeer oude en grote dassenburcht in het Wilbrinksbos, op minimaal 250 meter vanaf het gemeentelijke tracé. Deze burcht is al decennialang bewoond en wordt steeds verder uitgebreid. Daardoor is inmiddels sprake van een zeer grote en actief lopen burcht. De directe omgeving van de burcht bestaat uit een afwisseling van grasland, heideterreintjes en agrarische percelen. Dassensporen zijn aan alle zijden van de burcht aangetroffen tot op het gemeentelijke tracé van de nieuwe rondweg. Op basis van aanwezige sporen kan gesteld worden dat het graslandperceel ten oosten van het zwembad belangrijk foerageergebied van de soort vormt. De nieuwe weg doorkruist dit grasland diagonaal. Ter hoogte van de nieuw

geplande rotonde aan de Apeldoornsestraat gaat de Hoevelakensebeek via een duiker onder de weg door. Ten tijde van het eerste veldbezoek gericht op Das, stond de Hoevelakensebeek droog en werd de duiker actief gebruikt (prenten aanwezig in duiker) door Dassen als veilige oversteek van de Apeldoornsestraat. In tijden dat de Hoevelakensebeek watervoerend is, is de duiker ongeschikt als oversteek. Vanaf de Hoevelakensebeek tot aan cafetaria de Heuveltjes zijn geen veilige oversteekplaatsen aanwezig. Er zijn meerdere dode Dassen bekend uit de NDFF op dat traject. Ten oosten van de cafetaria de Heuveltjes, op circa 800 meter van de aansluiting van de nieuwe rondweg op de Apeldoornsestraat (locatie van de rotonde), is pas de eerste veilige oversteek mogelijk via twee dassentunnels. Ook deze worden actief gebruikt door Dassen.

#### Eekhoorn

Eekhoorn komt voor in de omgeving van de ingreeplocatie. Geschikt leefgebied vindt de soort in de bossen en overige bomenrijke gebiedsdelen in het noordelijk en oostelijk deel van het onderzoeksgebied. Binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep zijn geen eekhoornnesten aangetroffen.

#### Broedvogels

Geschikte broedlocaties voor vogels komen vooral voor in bomen, struweel en ruigte dat in de nabijheid van de ingreeplocatie aanwezig is, evenals grasland grenzend aan watergangen en langs oevers van watergangen.

#### Huismus

Huismus komt vrij algemeen voor in het buitengebied van Voorthuizen. De erven en woonwijken in de omgeving van de ingreeplocatie bieden geschikt leefgebied voor de soort. Drie nestlocaties bevinden zich daadwerkelijk op het tracé. Hierbij gaat het in totaal om negen paar Huismussen. Alle overige aangetroffen nestlocaties bevinden zich buiten het tracé.

#### Steenuil

Het agrarisch gebied rondom Voorthuizen vormt geschikt leefgebied van steenuil. In 2016 zijn acht steenuilterritoria vastgesteld in de omgeving van de ingreeplocatie. Van twee territoria is de nestlocatie bekend. Daarnaast is uit onderzoek van Arcadis op het gemeentelijke tracédeel gebleken dat ten noorden van de Prinsenweg een nestlocatie van Steenuil aanwezig is. Volledigheidshalve is deze opgenomen op de verspreidingskaart. De betreffende locatie kon in het veld niet bevestigd worden, vanwege late gunning van het onderzoek op het gemeentelijke tracédeel. In 2017 is de locatie nogmaals onderzocht en is de nestlocatie bevestigd.

De grootte van een steenuilterritorium hangt sterk af van het type landschap, voedselaanbod, en degelijke. De *soortenstandaard steenuil* hanteert een territoriumomvang van 5 tot 30 hectare. Verder geldt voor Steenuil dat waarnemingen die verder dan 500 meter van elkaar gedaan zijn doorgaans duiden op twee verschillende territoria. Daarom is voor de verdere toetsing gerekend met een territorium in cirkelvorm rondom de (vermoedelijke) nestlocatie of het centrum van het territorium met een straal van 250 meter. Dit komt neer op een oppervlak van 19,6 hectare. Op basis van deze territoriumberekening kan gesteld worden dat drie van de negen territoria zich volledig buiten de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep bevinden, dat bij vier territoria de mogelijke overlap met het nieuwe wegtracé zeer beperkt is tot de mogelijk uiterste grenzen van het territorium en dat twee territoria dusdanig dicht bij de nieuwe weg liggen dat sprake is van een significante overlap met het wegtracé. Dit zijn het territorium aan de Overhorsterweg in het noordwesten van het gebied en het territorium aan de Appelseweg centraal in het gebied tussen de Hoevelakense- en Ganzenbeek.

#### *In de aanvraag beschreven factoren die effecten kunnen veroorzaken*

De aangegeven factoren die tot effecten kunnen leiden zijn de volgende:

- vernietiging van leefgebied;
- versnippering;



- verstoring;
- verkeersslachtoffers.

*In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden*

Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis

Foerageergebieden

Verstoring van foeragerende en langsvliegende vleermuizen kan plaatsvinden indien nachtelijke werkzaamheden worden uitgevoerd.

Vliegroutes

De vliegroute van Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger langs de Appelseweg wordt doorsneden.

De vliegroute van Gewone dwergvleermuis en in mindere mate Laatvlieger wordt aangetast door bomenkap voor de aanleg van de rotonde op de Apeldoornsestraat.

Verblijfplaatsen

Het cluster Eiken met de kolonie Gewone grootoorvleermuizen blijft gespaard. De bomen vallen net buiten het geplande tracé en daarmee is er geen sprake van fysieke aantasting van de verblijfplaats. Ook blijft in de directe omgeving volop bos als beschutting en leefgebied beschikbaar. Aangezien de kraamkolonie aan de buitenbochtzijde van de nieuwe weg ligt, is er mogelijke sprake van lichtverstoring door koplampen van auto's op de boom waarin de kraamkolonie aanwezig is.

De kap van bomen in het bos nabij het zwembad en het slopen van de bebouwing aan de Baron van Nagellstraat 108 leiden tot aantasting van drie (twee in het bos bij het zwembad en één in de bebouwing van Baron van Nagellstraat 108) paarverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuizen.

Boommarter

Het tracé van de N303 vormt een barrière in de verbinding tussen het leefgebied van Boommarter aan weerszijden van de nieuwe rondweg. De aanleg van de nieuwe N303 zal leiden tot verdere versnippering van het leefgebied. Het gaat met name om de migratieroutes tussen de bosgebieden ten noorden van Voorthuizen. Daarnaast wordt een belangrijke migratieroute van Boommarter ten oosten van Voorthuizen doorsneden. Uitwisseling van individuen tussen leefgebieden aan weerszijden van de weg wordt sterk beperkt door ontwikkeling van de weg, wat kan leiden tot vermindering van de genetische diversiteit van de aanwezige populaties. Tevens is foerageergebied aan de overzijde van de nieuwe weg niet meer bereikbaar.

Daarnaast kan de aanleg van de nieuwe weg leiden tot verkeersslachtoffers onder Boommarters op locaties waar de weg het leefgebied van deze soort doorsnijdt.

Das

Door ontwikkeling van de nieuwe rondweg bij Voorthuizen gaat foerageergebied van Das verloren in beide territoria. Op basis van de overlap van het wegtracé en het aanwezige foerageergebied van Das is berekend dat circa 2,42 hectare (westelijke territorium) en circa 2,62 hectare (oostelijke territorium) primair foerageergebied (graslanden) verloren zal gaan (totaal 5,04 hectare). Bij het westelijke territorium gaat het om een deel van de graslanden tussen de Overhorsterweg en Voorthuizerweg (huidige N303). Bij het oostelijke territorium gaat het om een deel van het grasland dat door de weg doorkruist wordt direct ten westen van de nieuw aan te leggen rotonde. Deze graslanden zijn een geschikt habitat voor de Das waar gevoerageerd wordt op voornamelijk regenwormen; het stapelvoedsel van de Das.

Het tracé van de N303 vormt een barrière in de verbinding tussen het leefgebied van Das aan weerszijden van de nieuwe rondweg. De aanleg van de nieuwe N303 zal leiden tot verdere versnippering van het leefgebied. Het gaat met name om de migratieroutes tussen de bosgebieden ten noorden van Voorthuizen. Daarnaast geldt voor Das dat ook een belangrijke migratieroute ten oosten van Voorthuizen doorsneden zal worden. Uitwisseling van individuen tussen leefgebieden aan weerszijden van de weg wordt sterk beperkt door ontwikkeling van de weg, wat kan leiden tot vermindering van de genetische diversiteit van de aanwezige populaties. Tevens is foerageergebied aan de overzijde van de nieuwe weg niet meer bereikbaar.

Tot slot kan de aanleg van de nieuwe weg leiden tot verkeersslachtoffers onder Dassen op locaties waar de weg het leefgebied van deze soort doorsnijdt.

#### Eekhoorn

Het tracé van de N303 vormt een barrière in de verbinding tussen het leefgebied van Eekhoorn aan weerszijden van de nieuwe rondweg. De aanleg van de nieuwe N303 zal leiden tot verdere versnippering van het leefgebied. Het gaat met name om de migratieroutes tussen de bosgebieden ten noorden van Voorthuizen. Daarnaast wordt een belangrijke migratieroute van Eekhoorn ten oosten van Voorthuizen doorsneden. Uitwisseling van individuen tussen leefgebieden aan weerszijden van de weg wordt sterk beperkt door ontwikkeling van de weg, wat kan leiden tot vermindering van de genetische diversiteit van de aanwezige populaties. Tevens is foerageergebied aan de overzijde van de nieuwe weg niet meer bereikbaar.

Daarnaast kan de aanleg van de nieuwe weg leiden tot verkeersslachtoffers onder Eekhoorns op locaties waar de weg het leefgebied van deze soort doorsnijdt.

#### Broedvogels

Gedurende het broedseizoen kan het verwijderen van bomen en struweel en het uitvoeren van graafwerkzaamheden in grasland of ruigte leiden tot verstoring van broedende vogels.

#### Huismus

Door uitvoering van de werkzaamheden gaan op drie plekken nestlocaties van Huismus verloren vanwege fysieke aantasting door de sloop van de aanwezige gebouwen. Het gaat om nestgelegenheid van 9 paar Huismussen. Voor huismussen geldt dat het foerageergebied in de zeer nabije omgeving van nestlocaties van cruciaal belang is, aangezien het merendeel van het voedsel in de directe omgeving van de nestlocatie wordt gevonden. Vanwege dit feit, is er geen sprake van een negatief effect op de nestlocaties die zich buiten het tracé bevinden. Hier blijven de nestlocaties zelf behouden inclusief het direct aangrenzende leefgebied. Ook na uitvoering van de werkzaamheden blijven alle essentiële onderdelen van het leefgebied in de directe omgeving van de nestlocaties voorhanden.

#### Steenuil

Er worden mogelijk drie territoria van Steenuil aangetast. In het eerste onderzoek was geconcludeerd dat het om twee locaties ging waarvoor maatregelen waren voorzien. Uit nader onderzoek bleek dat er tevens een derde locatie wordt aangetast. Eerst worden de eerste twee territoria beschreven en daarna het territorium dat uit het nadere onderzoek naar voren is gekomen.

Bij de eerste twee territoria bevindt de (vermoedelijke) nestlocatie zich op een relatief korte afstand van het tracé, namelijk circa 75 meter (Appelseweg) en circa 50 meter (Overhorsterweg). Voor deze twee territoria kan aanleg van de rondweg leiden tot verlies van de nestlocaties vanwege verstoring door de direct naastgelegen nieuwe weg. Hiermee kan de functie als vaste rust- en / of verblijfplaats verloren gaan.

Naast verstoring van de nestlocaties gaat een deel van het foerageer- en leefgebied van de betreffende steenuilterritoria verloren. Op basis van de overlap van het wegtracé en de twee steenuilterritoria is berekend dat circa 3,2 hectare foerageer- en leefgebied verloren zal gaan. Zoals in het voorgaande aangegeven, bevinden de uiterste randen van vier andere territoria zich mogelijk op of nabij het nieuwe wegtracé. Hierbij gaat het om een afstand van minimaal 210 - 250 meter tot de vermoedelijke nestlocatie of het centrum van het territorium. Deze grote afstand tot het tracé betekent een zeer beperkte overlap van het mogelijke foerageer- en leefgebied met het wegtracé. Verwacht wordt dat de invloed op de aanwezige Steenuilen te verwaarlozen zal zijn, omdat de territoria zich in zeer geschikt landschap bevinden. Dit wordt bevestigd door het feit dat twee territoria zich op nog geen 200 meter van elkaar bevinden. Ook na aanleg van de weg blijft volop geschikt leefgebied voorhanden om het functioneren van deze nestlocaties te waarborgen.

Uit het nader onderzoek is gebleken dat er sprake is van een derde territorium van Steenuil. Deze bevindt zich ten noorden van de Prinsenvweg.

Tot slot kan de aanleg van de nieuwe weg leiden tot verkeersslachtoffers onder Steenuilen op locaties waar de weg het leefgebied van Steenuil doorsnijdt.

*In de aanvraag beschreven maatregelen om effecten te voorkomen*

Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis

**Foerageergebieden**

- Gedurende de nachtelijke uren worden geen werkzaamheden uitgevoerd of werkverlichting geplaatst.
- Er wordt geen straatverlichting langs de weg geplaatst, met uitzondering van locaties waar dat vanuit veiligheidsoogpunt noodzakelijk is. Hier dient gebruik gemaakt te worden van "vleermuisvriendelijke" verlichting met aangepaste lichtkleur waarbij verstrooiing naar de omgeving wordt voorkomen.

**Vliegroute Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger Appelseweg**

- De geleidende begroeiing langs de Appelseweg wordt zoveel mogelijk behouden. Hiertoe wordt gewerkt met een versmalde werkstrook en worden alleen enkele kleine Berken (circa 10 stuks) gekapt. Alle grote Eiken langs de Appelseweg blijven behouden en vormen een geschikte, hoge geleiding (hop-over) om de vliegroute te behouden.
- Uitstraling van licht in de hop-over wordt voorkomen door eventuele verlichting uitsluitend naar beneden te richten en gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleurig).

**Vliegroute Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger Apeldoornsestraat N344**

- Nabij de nieuw aan te leggen rotonde blijven zoveel mogelijk grote bomen behouden.
- Door gerichte aanplant van bomen (minimaal 5 meter hoog, gebiedseigen soorten) en/of het aanbrengen van hoge, geschikte elementen wordt een hop-over over de rotonde gerealiseerd.
- Uitstraling van licht in de hop-over wordt voorkomen door eventuele verlichting uitsluitend naar beneden te richten en gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleurig).

**Kraamkolonie Gewone grootoorvleermuis**

- Lichtverstoring door koplampen van auto's wordt voorkomen door de aanleg van een robuuste zoomvegetatie of struweellaag langs de weg (figuur 5) en door het talud van de voetgangersbrug. Deze zal bestaan uit gebiedseigen, snelgroeiend materiaal, zoals Sleedoorn, Meidoorn, Vuilboom, Liguster en Gewone vogelkers. De beplanting wordt

ingeplant met materiaal van 1,5 - 1,75 meter hoog en groeit uit tot een hoogte van minimaal 2 meter om zo te zorgen voor voldoende buffering van licht richting de kraamkolonie.

#### Paarverblijfplaatsen Gewone dwergvleermuis

- In de directe omgeving (bij voorkeur binnen 50 meter) van de drie paarverblijfplaatsen die verloren gaan worden minstens twaalf vleermuiskasten opgehangen die als paarverblijf kunnen functioneren (figuur 6).
- De kasten worden zes maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen opgehangen, dat wil zeggen dat ze vanaf half februari aanwezig zijn.
- Het kappen van het bos en slopen van de bebouwing waar de baltende Gewone dwergvleermuizen zijn waargenomen, vindt niet plaats in de periode 15 juli tot en met 31 oktober (kwetsbare periode).

#### Boommarter

##### Faunavoorzieningen

- Op het noordelijke deel van het tracé wordt een boombrug ontwikkeld (figuur 2) volgens de Leidraad Faunavoorzieningen bij infrastructuur van Rijkswaterstaat. De belangrijkste eisen voor de boombrug zijn:
  - Goede natuurlijke geleiding naar de boombrug toe, in de vorm van houtwallen of lanen, is van groot belang.
  - Naast de boombrug zijn hoge bomen aanwezig zodat de boomkronen zoveel mogelijk aansluiten op elkaar en op de boombrug. Als de boomkronen niet volledig aansluiten, dan worden de boombrug en/of boomkronen verbonden door middel van touwen (diameter minimaal 4 cm), een touwladder of netwerkconstructie.
  - De boombrug hangt minstens 6 meter boven de grond om invloed van het verkeer te minimaliseren.
  - Verlichting van de weg staat zo ver mogelijk van de boombrug af en/of de boombrug is goed afgeschermd tegen het licht.
- Het noordelijke deel van de 'oude' N303 wordt afgesloten voor overig verkeer middels een bussluis.

#### Das

##### Foerageergebied

- Het verlies van foerageergebied wordt gecompenseerd door optimalisatie van 3,18 ha van het bestaande leefgebied (tabel 5). Het gaat om de volgende maatregelen (nummers corresponderen met nummers in figuur 2):
  1. Ontwikkeling van een enkele rij Elzen met ruigte en struweel in de ondergroei (breedte 3 m), overgaand via kruidachtige begroeiing naar kort gras (breedte 12 m).
  2. Ontwikkeling van een enkele rij Zomereiken langs de nieuwe weg met struweel en ruigte in de ondergroei (breedte 3 m).
  3. Herstel van de aanwezige eikenwal door aanplant van Zomereiken om gaten in de wal op te vullen (breedte 3 m). De aanwezige Vlieren kunnen blijven staan. Deze wal dient over te gaan via kruidachtige begroeiing naar kort gras (breedte 12 m).
  4. Ontwikkeling van optimaal leefgebied voor Das en Steenuil. Langs de wegzijde van het perceel wordt een dicht struweel ontwikkeld bestaande uit met name besdragende inheemse soorten. De overige perceelsgrenzen worden ingeplant met knotwilgen. Het gehele terrein wordt middels een aantal loodrecht te plaatsen rijen struwelen ingedeeld in meerdere kleinere compartimenten (minimaal drie), opdat een kleinschalig landschap ontstaat. Het grondgebruik in de percelen bestaat uit kort gras. Het beheer bestaat uit paardenbegrazing op de

graslanden en een cyclisch en gefaseerd knotbeheer van de Wilgen. Snoeiafval wordt in ruigere hoekjes van de percelen verwerkt (muizenhaarden voor Steenuil).

5. Omzoming van het bestaande graslandperceel met een 5 meter brede houtwal van Zomereiken of Elzen en ruigte en struweel in de ondergroei.
- Eén erf met uitgevoerde maatregelen bevindt zich in leefgebied van Das (Overhorsterweg 27). Daar is op 0,07 hectare aan beplantingen aangebracht die ook het leefgebied van Das optimaliseren.
- Nabij het gemeentelijke tracé is voorzien in ontwikkeling van circa 1 hectare natuurgebied op het noordelijke deel van het grasland dat doorsneden wordt door het wegtracé (figuur 4). Dit grasland wordt in de huidige situatie reeds gebruikt als foerageergebied door Das. In de nieuwe situatie ontstaat hier een variatie van bos, kruidige vegetatie en gras, poelen met glooiende oevers en een natuurlijke beekloop. Voor dassen zorgt dit voor meer variatie in het leefgebied en daarmee een gevarieerder voedselaanbod. De soort kan dan ook profiteren van omvorming van dit grasland naar natuurgebied.

#### Faunavoorzieningen

- Op strategische locaties worden zeven dassentunnels aangelegd (figuur 2). Deze worden aangelegd volgens de vereisten voor de aanleg van de faunatunnels (zie ook Leidraad Faunavoorzieningen bij Infrastructuur, Rijkswaterstaat 2013):
  - Goede natuurlijke geleiding naar de passage om de werking van de passage te waarborgen. Dit verhoogt tevens de kwaliteit van het leefgebied.
  - Het dassenkerend raster dient volledig en naadloos aan te sluiten op de dassentunnels, waardoor de dieren de weg niet bovengronds over kunnen steken.
  - De maximale helling van de in-/uitloopbuis bedraagt 20 graden (4:10). In-/uitloopbuizen met een helling dienen van ruw beton (voldoende stroef) te zijn.
  - Een eventueel inlooptalud van de tunnel is maximaal 1:4.
  - De tunnel is buisvormig met een binnendiameter van 40-50 cm.
  - Een betonnen bodem mag niet onbedekt zijn. Hiertoe moet een laagje van enkele centimeters cement worden aangebracht met daarop 5-10 cm aarde.
- Delen van de nieuwe weg en bestaande N344 worden voorzien van dassenkerende rasters. Deze worden aangelegd volgens de vereisten voor een dassenkerend raster (zie ook Leidraad Faunavoorzieningen bij Infrastructuur, Rijkswaterstaat 2013):
  - Hoogte: 1,0 meter.
  - Maaswijdte: 25,4 mm horizontaal en 50,8 mm verticaal (een staande maas heeft de voorkeur boven een liggende maas).
  - 0,2 tot 0,4 meter ingraven. Aan het ingegraven gedeelte moet onder een hoek van 90 graden een strook gaaswerk (breedte: 0,3 meter) horizontaal, vanaf de weg gezien, aan de buitenzijde aangebracht worden.
  - Het raster moet, vanaf de weg gezien, aan de buitenzijde van de palen worden vastgemaakt.
- Het noordelijke deel van de 'oude' N303 wordt afgesloten voor overig verkeer middels een busluis.

#### Verstoring algemeen

- Gedurende de nachtelijke uren (vanaf een uur naar zonsondergang tot een uur voor zonsopkomst volgens de tijden van zonsopkomst- en ondergang van het KNMI) worden geen werkzaamheden uitgevoerd of werkverlichting geplaatst.
- Er wordt geen straatverlichting langs de weg geplaatst, met uitzondering van locaties waar dat vanuit veiligheidsoogpunt noodzakelijk is.

#### Eekhoorn

##### Faunavoorzieningen

- Op het noordelijke deel van het tracé wordt één boombrug ontwikkeld (figuur 2). Deze wordt aangelegd zoals omschreven bij de Boomarter.

#### Broedvogels

##### Broedseizoen

- De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van aanwezige broedvogels of er worden voorbereidende maatregelen getroffen om de ingreeplocatie ongeschikt te maken voor vogels om er te broeden. Voorbeelden van deze maatregelen zijn kappen van bomen, snoeien van struweel, maaien van ruigte, etc. Op deze manier wordt voorkomen dat broedvogels gaan broeden op de ingreeplocatie, waarna werkzaamheden ook in het broedseizoen kunnen plaatsvinden.

#### Huismus

##### Nestlocaties

- Er zijn 20 alternatieve nestlocaties gerealiseerd (figuur 10).
- De bebouwing met nestlocaties wordt gesloopt buiten de voortplantingsperiode (globaal maart tot en met augustus) en buiten perioden met extreme koude. De exacte periode wordt bepaald door een deskundige.

#### Steenuil

##### Nestlocaties

- Er worden 13 alternatieve nestlocaties gerealiseerd (figuren 6 tot en met 8).

##### Foerageer- en leefgebied

- Het verlies van leef- en foerageergebied wordt gecompenseerd door optimalisatie van 3,18 ha bestaand of potentieel leefgebied buiten de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep, zoals beschreven bij de Das.
- Stichting Landschapsbeheer Gelderland heeft in het kader van het project 'Voorthuizen in het Groen' in 2015 een diversiteit aan beplantingsprojecten uitgevoerd in het buitengebied van Voorthuizen. Een deel van de uitgevoerde maatregelen is geschikt als optimalisatie van het leefgebied van Steenuil, ook in de ruimere omgeving van reeds aanwezige en vastgestelde territoria. Hierbij de betreffende maatregelen binnen 1 km afstand meegerekend. Het gaat om een oppervlakte van 1,2 ha.

##### Verkeersslachtoffers

- Langs het wegtraject worden hagen aangeplant. Deze dienen minimaal 1 meter hoog te zijn en te bestaan uit een variatie van gebiedseigen inheemse soorten.
- Er wordt terughoudend omgegaan met het gebruik van wegmeubilair. Zit- en uitkijkposten direct langs de weg dienen ongeschikt te zijn voor uilen.

De effecten en maatregelen zijn samengevat in tabel 3.

**Tabel 3 Effecten en maatregelen**

| Soort                    | Effect                                      | Opp. /<br>aantal | Maatregel                                            | Opp. /<br>aantal |
|--------------------------|---------------------------------------------|------------------|------------------------------------------------------|------------------|
| Vleermuizen <sup>1</sup> | Vernietiging<br>foerageergebied             | ?                | - Inrichting bestaand leefgebied als<br>natuurgebied | 1,0 ha           |
|                          | Verstoring<br>foerageergebied               | ?                | - Geen / vleermuisvriendelijke<br>straatverlichting  | -                |
|                          | Tijdelijke<br>verstoring<br>foerageergebied | -                | - Niet 's nachts werken                              | -                |

| Soort                            | Effect                              | Opp. /<br>aantal | Maatregel                                                                                | Opp. /<br>aantal |
|----------------------------------|-------------------------------------|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Gewone<br>dwerg-<br>vleermuis    | Vernietiging<br>paarverblijf        | 3                | - Ophangen vleermuiskasten<br>- Bomenkap en gebouwsloop<br>buiten periode 15-7 t/m 31-10 | 12               |
|                                  | Versnippering<br>vliegroute         | 2                | - Realisatie hop over<br>- Boombrug                                                      | 2<br>1           |
| Gewone<br>grootoor-<br>vleermuis | Verstoring<br>kraamverblijf         | 1                | - Aanleg robuuste zoomvegetatie<br>en struweellaag                                       | 1                |
| Laatvlieger                      | Versnippering<br>vliegroute         | 2                | - Realisatie hop over<br>- Boombrug                                                      | 2<br>1           |
| Boommarter                       | Versnippering<br>leefgebied         | -                | - Boombrug                                                                               | 1                |
| Das                              | Vernietiging<br>leefgebied          | 5,04 ha          | - Optimalisatie bestaand leefgebied                                                      | 3,18 ha          |
|                                  |                                     |                  | - Optimalisatie erf                                                                      | 0,07 ha          |
|                                  |                                     |                  | - Inrichting bestaand leefgebied als<br>natuurgebied                                     | 1,0 ha           |
|                                  | Versnippering<br>leefgebied         | -                | - Aanleg dassentunnel                                                                    | 7                |
|                                  | Verkeersdoden                       | ?                | - Aanleg dassenkerend raster                                                             | 0                |
| Eekhoorn                         | Versnippering<br>leefgebied         | -                | - Boombrug                                                                               | 1                |
| Broedvogels                      | Vernietiging<br>nesten              | -                | - Werken buiten broedseizoen<br>- Ongeschikt maken werklocatie                           | -                |
| Huismus                          | Vernietiging vaste<br>nesten        | 9                | - Realisatie alternatieve nestlocatie                                                    | 20               |
| Steenuil                         | Vernietiging /<br>verstoring nesten | 3                | - Realisatie alternatieve nestlocatie                                                    | 12               |
|                                  | Vernietiging<br>leefgebied          | 3,2 ha           | - Optimalisatie bestaand leefgebied                                                      | 3,18 ha          |
|                                  |                                     |                  | - Optimalisatie leefgebied in<br>ruimere omgeving                                        | 1,2 ha           |
|                                  | Verkeersdoden                       | ?                | - Aanplant hagen > 1 m hoog langs<br>weg                                                 | -                |

<sup>†</sup> Betreft de soorten Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis

#### *In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen*

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de soorten en verboden genoemd in tabel 2.

**Tabel 2 Soorten en verboden**

| Soort                    | Verbod            |                                                                                                 |
|--------------------------|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Das                      | Artikel 3.5 lid 2 | Opzettelijk verstoren (2 territoria)                                                            |
| Gewone<br>dwergvleermuis | Artikel 3.5 lid 2 | Opzettelijk verstoren (2 vliegroutes)                                                           |
|                          | Artikel 3.5 lid 4 | Beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen<br>of rustplaatsen (3 paarverblijven) |
| Huismus                  | Artikel 3.5 lid 4 | Beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen<br>of rustplaatsen (9 nesten)         |
| Laatvlieger              | Artikel 3.5 lid 2 | Opzettelijk verstoren (2 vliegroutes)                                                           |
| Steenuil                 | Artikel 3.5 lid 2 | Opzettelijk verstoren (2 territoria)                                                            |

*Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek*

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is.

Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Laatzvlieger, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis

Foerageergebied

Het foerageergebied van deze zes soorten wordt tijdens de aanleg en in de eindsituatie verstoord. Door niet 's nachts te werken en in de eindsituatie geen of vleermuisvriendelijke verlichting aan te brengen, wordt verstoring voorkomen.

Tevens wordt er foerageergebied van deze zes soorten vernietigd. Hiervoor wordt 1,0 ha natuurgebied ingericht. Daarnaast zijn de inrichtingsmaatregelen voor de optimalisatie van het leefgebied van Das en Steenuil positief voor vleermuizen. Wij beoordelen dat deze maatregelen voldoende zijn om de effecten op het foerageergebied van de zes soorten vleermuizen te mitigeren.

Vliegroutes

Er worden twee vliegroutes onderbroken van Gewone dwergvleermuis en Laatzvlieger. Hiervoor worden ter plaatse van deze onderbrekingen twee hop overs gecreëerd, er wordt een boombrug aangelegd, er wordt 1,0 ha natuurgebied ingericht en de optimalisatie van leefgebied voor Das en Steenuil heeft een positief effect.

In de soortenstandaard Gewone dwergvleermuis (voor Laatzvlieger is er geen soortenstandaard) is aangegeven dat hop overs een goede maatregel zijn mits deze samen gaan met het optimaliseren van het leefgebied.

Wij beoordelen dat de maatregelen conform de soortenstandaard zijn en dat deze voldoende zijn om de effecten te mitigeren. Hierbij is tevens van belang dat in de soortenstandaard is aangegeven dat het extra leefgebied voorafgaand aan de werkzaamheden wordt gerealiseerd en de effectiviteit van de genomen maatregelen moet worden gemonitord. Daarnaast moet de aanwezigheid van de nieuwe gebieden met beheer en onderhoud gericht op de Gewone dwergvleermuis voor minimaal 10 jaar zijn geregeld en vastgelegd in een rechtsgeldige overeenkomst of (bestemmings)plan. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd onder ecologische begeleiding door een vleermuisdeskundige en volgens een ecologisch werkprotocol.

Paarverblijven

Er worden drie paarverblijven van Gewone dwergvleermuis aangetast. Hiervoor worden 12 vleermuis kasten opgehangen en wordt de bomenkap en sloop van gebouwen buiten de periode van 15 juli – 31 oktober uitgevoerd.

In de soortenstandaard Gewone dwergvleermuis is aangegeven dat mitigatie kan plaatsvinden door geschikte alternatieve nestgelegenheden te maken in de vorm van vleermuis kasten waarvan er 4 maal zo veel worden opgehangen in een geschikt gebied.

Wij beoordelen dat de maatregel conform de soortenstandaard is en dat deze voldoet om de effecten te mitigeren. Hierbij is tevens van belang dat in de soortenstandaard is aangegeven dat de nieuwe verblijfplaatsen minimaal 6 maanden van te voren (in de actieve periode voor vleermuizen april – oktober) moeten zijn gerealiseerd, de bestaande verblijfplaatsen pas daarna ongeschikt moeten worden gemaakt. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd onder ecologische begeleiding door een vleermuisdeskundige en volgens een ecologisch werkprotocol.



#### Kraamverblijf

Er wordt één kraamverblijfplaats van Gewone grootoorvleermuis aangetast. De aantasting wordt zoveel mogelijk gemitigeerd door de aanleg van een robuuste zoomvegetatie en struweellaag tussen de weg en de kraamverblijfplaats om lichtverstoring door de koplampen van auto's zoveel mogelijk te beperken.

In de soortenstandaard Gewone grootoorvleermuis is aangegeven dat mitigatie kan plaatsvinden door de aanleg van beplantingen om lichteffecten van koplampen van voertuigen te beperken.

Wij beoordelen dat de maatregel conform de soortenstandaard is en dat deze voldoende is om de effecten te mitigeren. Hierbij is tevens van belang dat in de soortenstandaard is aangegeven dat de effectiviteit van de genomen maatregelen moet worden gemonitord. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd onder ecologische begeleiding door een vleermuisdeskundige en volgens een ecologisch werkprotocol.

Tevens vinden wij het van belang dat de maatregel in stand blijft door deze vast te leggen in een (beheer- en onderhouds)plan.

#### Boommarter

Het leefgebied van Boommarter wordt doorsneden. Dit leefgebied ligt in de ruime omgeving van het plangebied en niet direct in of nabij het plangebied. Om dit te mitigeren wordt een boombrug gerealiseerd.

Wij beoordelen dat de aanleg van de boombrug afdoende is om de effecten die optreden op Boommarter te mitigeren.

#### Das

Van Das wordt 5,04 ha leefgebied vernietigd en daarnaast wordt het leefgebied doorsneden en er kunnen verkeersdoden vallen. Daar tegenover staat dat er 3,25 ha leefgebied wordt geoptimaliseerd en 1,0 ha natuurgebied wordt aangelegd. Tevens wordt een deel van de nieuwe weg ingerasterd en worden er 7 dassentunnels aangelegd (figuren 2 en 3).

In de soortenstandaard Das is aangegeven dat mitigatie van verlies van foerageergebied kan plaatsvinden door bestaande gebieden te optimaliseren of nieuwe gebieden in te richten met veel voedselbeschikbaarheid. Afhankelijk van het voedselaanbod kan worden gemitigeerd met een factor tussen de 50% en 120% met het doel om ervoor te zorgen dat de draagkracht van het gebied toeneemt door extra voedselaanbod. Daarnaast is van belang dat verkeersslachtoffers worden voorkomen en het leefgebied niet wordt opgeknipt.

Wij beoordelen dat de maatregelen conform de soortenstandaard zijn en dat deze voldoende zijn om de effecten te mitigeren. Hierbij is tevens van belang dat in de soortenstandaard is aangegeven dat het foerageergebied voorafgaand aan de werkzaamheden wordt gerealiseerd en de effectiviteit van de genomen maatregelen moet worden gemonitord. Daarnaast moet de aanwezigheid van de nieuwe gebieden met beheer en onderhoud gericht op de Das voor minimaal 10 jaar zijn geregeld en vastgelegd in een rechtsgeldige overeenkomst of (bestemmings)plan. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd onder ecologische begeleiding door een dassendeskundige en volgens een ecologisch werkprotocol.

#### Eekhoorn

Het leefgebied van Eekhoorn wordt doorsneden. Dit leefgebied ligt in de ruime omgeving van het plangebied en niet direct in of nabij het plangebied. Om dit te mitigeren wordt een boombrug gerealiseerd.

Wij beoordelen dat de aanleg van de boombrug is daarom afdoende om de effecten die optreden op Eekhoorn te mitigeren.

#### Broedvogels

De beschreven maatregelen zijn afdoende om effecten te voorkomen op broedvogels.

#### Huismus

Van Huismus worden 9 vaste verblijfplaatsen vernietigd buiten de voortplantingsperiode en buiten vorstperioden. Er zijn reeds 20 geschikte alternatieve nestlocaties gerealiseerd.

In de soortenstandaard Huismus is aangegeven dat mitigatie kan plaatsvinden door geschikte alternatieve nestgelegenheden te maken in de vorm van nestkasten waarvan er 2 maal zo veel worden opgehangen in een geschikt gebied.

Wij beoordelen dat de maatregel conform de soortenstandaard is en dat deze voldoet om de effecten te mitigeren. Hierbij is tevens van belang dat in de soortenstandaard is aangegeven dat de effectiviteit van de genomen maatregelen moet worden gemonitord. Daarnaast moet de aanwezigheid van de nieuwe gebieden met beheer en onderhoud gericht op de Huismus voor minimaal 10 jaar zijn geregeld en vastgelegd in een rechtsgeldige overeenkomst of (bestemmings)plan. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd onder ecologische begeleiding door een huismusdeskundige en volgens een ecologisch werkprotocol.

#### Steenuil

Van Steenuil worden 3 vaste verblijfplaatsen verstoord / vernietigd, er gaat 3,2 ha foerageergebied verloren en er kunnen verkeersdoden vallen. Daar tegenover staat dat er reeds 8 nieuwe nestkasten zijn geplaatst en er nog 4 nieuwe nestkasten worden geplaatst. Tevens wordt er 4,38 ha geoptimaliseerd foerageergebied gerealiseerd en wordt de nieuwe weg afgeschermd.

In de soortenstandaard Steenuil is aangegeven dat mitigatie kan plaatsvinden door geschikte alternatieve nestgelegenheden te maken waarvan er minimaal 2 maal zo veel moeten worden gerealiseerd in een geschikt gebied, dat de oppervlakte foerageergebied in gelijke mate wordt aangelegd en dat wordt voorkomen dat verkeersslachtoffers vallen.

Wij beoordelen dat de maatregelen conform de soortenstandaard zijn en dat deze voldoen om de effecten te mitigeren. Hierbij is tevens van belang dat in de soortenstandaard is aangegeven dat de nieuwe verblijfplaatsen minimaal 3 maanden van te voren moeten zijn gerealiseerd, de bestaande verblijfplaatsen pas daarna maar wel voor het broedseizoen ongeschikt moeten worden gemaakt, het foerageergebied voorafgaand aan de werkzaamheden wordt gerealiseerd en de effectiviteit van de genomen maatregelen moet worden gemonitord. Daarnaast moet de aanwezigheid van de nieuwe gebieden met beheer en onderhoud gericht op de Steenuil voor minimaal 10 jaar zijn geregeld en vastgelegd in een rechtsgeldige overeenkomst of (bestemmings)plan. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd onder ecologische begeleiding door een steenuildeskundige en volgens een ecologisch werkprotocol.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor de soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit wijkt af van de aangevraagde soorten en verboden.

Om ervoor te zorgen dat de maatregelen worden uitgevoerd zijn deze tevens in de voorschriften opgenomen.

### **Andere bevredigende oplossing**

*In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen*

Alternatieve locatie en inrichting

Het project N303 rondweg Voorthuizen kent een lange geschiedenis van besluitvorming en onderzoek, waarin een breed scala aan alternatieven is onderzocht. In 2001 is door de provincie Gelderland een ruimtelijke verkenning uitgevoerd naar de realisatie van een verbinding tussen de A1 bij Barneveld en de A28 bij Strand Nulde. Deze ruimtelijke verkenning is verricht in nauwe samenwerking met de betrokken gemeenten en was gericht op het inventariseren van ruimtelijke mogelijkheden voor het realiseren van een doorgetrokken A30. Op basis van deze verkenning zijn een vijftal tracés naar voren gebracht. Deze vijf tracés verbinden de A1 met de A28 en liepen door het gebied tussen Nijkerk en het Veluwemassief. De vijf tracés zijn in 2001 aan Gedeputeerde Staten en de Commissie Verkeer & Water voorgelegd ter beoordeling. De meest buitenste tracés (langs Nijkerk en het Veluwemassief) werden toen niet kansrijk beschouwd en zijn afgefallen.

In het Provinciale Statenakkoord 2003 - 2007 is daarna alleen geld gereserveerd voor omleidingen van de N303 ter hoogte van de plaatsen Putten en Voorthuizen. Hiermee vallen de realisatie van een nieuwe (snelweg)verbinding (doortrekking van de A30) en/of een aansluiting op de A28 af. In het Statenakkoord 2007 - 2011 is verder bepaald dat de omleiding bij Putten niet zal worden gerealiseerd, maar dat de verkeersleefbaarheid in Putten wordt verbeterd door het treffen van lokale maatregelen. Voor het oplossen van de heersende verkeersproblematiek in de kern Voorthuizen is in het Statenakkoord gekozen voor het omleiden van de bestaande N303.

Voor de realisatie van een omleiding van de N303 bij Voorthuizen is een milieueffectrapportage (m.e.r.) uitgevoerd. In de m.e.r. zijn de milieueffecten van verschillende alternatieve omleidingen en varianten onderzocht. Eerst is een veelvoud aan alternatieven beoordeeld op verkeerskundige effecten, milieu en financiële haalbaarheid. Op basis van dit onderzoek is het aantal alternatieven afgebakend (getrechterd). De resultaten van deze beoordeling zijn beschreven in de Trechternotitie (2005) (bijlage bij het MER). Vervolgens is er in de m.e.r. gedetailleerd onderzoek uitgevoerd naar een drietal hoofdalternatieven. De resultaten van dit onderzoek zijn beschreven in het MER (2009).

De afgefallen alternatieven in de Trechternotitie lossen de problematiek in Voorthuizen niet op of leiden tot zeer hoge kosten en zijn daarom in het kader van de m.e.r. niet nader onderzocht. De Trechternotitie is ter tussentijdse advisering aan de commissie voor de m.e.r. (Cmer) voorgelegd. De Cmer gaf in haar advies aan dat de Trechternotitie voldoende informatie bevat voor de trechtering van de alternatieven. In het toetsingsadvies werden daarnaast nog enkele aandachtspunten aangedragen die relevant zijn voor het milieuonderzoek in het MER. In de m.e.r. zijn de alternatieven Midden, Midden Oost en Oost nader onderzocht. In de m.e.r. zijn verder twee varianten op alternatief Midden onderzocht.

Op basis van het onderzoek in het MER is het voorkeursalternatief geselecteerd. Hierbij zijn de alternatieven en varianten getoetst aan de doelstellingen en beoordeeld op de milieueffecten en de kosten. Het volgende is geconcludeerd:

- alternatief Oost is het duurste alternatief (ongeveer tweemaal zo duur als de overige alternatieven). De extra kosten wegen niet op tegen de voor- en nadelen van het alternatief ten opzichte van de overige alternatieven;
- alternatieven Midden (inclusief de varianten M1 en M2) en Midden-Oost beantwoorden aan de doelstellingen en scoren op veel punten gelijkwaardig. Variant M2 onderscheidt zich door minder negatieve effecten op natuur en is bovendien goedkoper dan de overige alternatieven en varianten.

Variant M2 is om bovenstaande redenen als voorkeursalternatief geselecteerd. Het voorkeursalternatief vormt de basis voor het conceptontwerp van de westelijke rondweg om Voorthuizen, dat op zijn beurt als basis dient voor het provinciale inpassingsplan.

Ook het MER is ter advisering aan de Cmer voorgelegd. Op advies van de Cmer heeft de provincie het MER aangevuld. De Cmer heeft vervolgens aangegeven dat in het MER en de aanvulling tezamen alle essentiële informatie aanwezig is voor de besluitvorming.

#### **Alternatieve werkwijze**

De werkzaamheden in het kader van de realisatie van de rondweg worden aanbesteed door middel van een UAV-GC contract (Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contractvormen). Dit betekent dat de aannemer vrij is om te bepalen hoe de rondweg wordt gerealiseerd. Hij zal daarbij het ecologisch werkprotocol moeten volgen, waarin diverse uitvoeringseisen zijn opgenomen waarmee de aannemer rekening moet houden. Op deze manier wordt gewerkt met zo min mogelijk negatieve effecten op beschermde flora en fauna.

#### **Alternatieve planning**

Bij de planning van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met aanwezige beschermde natuurwaarden en kwetsbare perioden van de soorten. Daarnaast worden de bovengenoemde maatregelen uitgevoerd. De planning en maatregelen zijn er op gericht om versturende werkzaamheden buiten de kwetsbare perioden van de beschermde soorten uit te voeren.

#### ***Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen***

Uit de alternatievenstudie blijkt dat andere varianten het probleem niet voldoende aanpakken of niet reëel zijn. De uitvoering is zo veel mogelijk erop gericht om effecten te beperken door maatregelen te nemen en in de meest geschikte periode te werken. Er zijn daarom geen andere bevredigende oplossingen.

#### **Conclusie**

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

#### **Belang**

##### ***In de aanvraag beschreven belangen***

In het aanvraagformulier is geen belang aangegeven. In de natuurtoets is wel het belang voor de volksgezondheid beschreven.

#### **Functie en gebruik van de N303**

De provinciale weg N303 vormt een belangrijke schakel voor het regionale verkeer aan de westkant van de Veluwe en doorsnijdt de kern Voorthuizen. Vooral het verkeer van en naar de kernen Voorthuizen, Barneveld en Putten maakt gebruik van deze verbinding. Daarnaast wordt de route ook als doorgaande route tussen de rijkswegen A1 en A28 gebruikt en maakt het verkeer van en naar het bedrijventerrein Harselaar (bij Barneveld) gebruik van de N303. De N303 door en nabij Voorthuizen wordt daardoor intensief gebruikt door doorgaand (vracht)verkeer: in de huidige situatie rijden er op de drukste delen van de noord – zuid verbinding circa 16.000 motorvoertuigen per etmaal door de kern. In 2020 zullen als gevolg van diverse ruimtelijke ontwikkelingen in Voorthuizen en omgeving de verkeersintensiteiten op de drukste delen van de N303 in Voorthuizen toenemen tot ruim 17.000 motorvoertuigen per etmaal. Ook de algemene autonome mobiliteitstoename draagt bij aan de groei van het verkeer.

##### **Veiligheid- en leefbaarheidknelpunten in Voorthuizen**

Bovenstaande verkeersaantallen leiden in de spits tot stagnatie van het verkeer en tot knelpunten met betrekking tot de verkeersveiligheid en de leefbaarheid in Voorthuizen.

Specifieke leefbaarheidknelpunten betreffen de barrièrewerking van de N303 en de geluidsbelasting van het verkeer op de geluidgevoelige bestemmingen (vooral woningen) langs de N303 (bron: MER N303 omleiding Voorthuizen):

- de oversteekbaarheid van de Rubensstraat en de Rembrandtstraat (de N303 in de kern Voorthuizen) in de huidige situatie is matig. De oversteekbaarheid van de Baron van Nagellstraat is slecht;

- circa 2.000 woningen in Voorthuizen hebben als gevolg van het verkeer op de N303 een geluidbelasting op de gevel boven de wettelijke voorkeurswaarde van 48 dB. Ongeveer 200 woningen kennen een belasting boven 63 dB. 63 dB is de hoogst toelaatbare gevelbelasting op bestaande woningen in stedelijk gebied.

De groei van het verkeer op de N303 en aansluitende wegen leidt in 2020 tot een zware belasting en soms zelfs overbelasting op het gebied van verkeersafwikkeling en bereikbaarheid. Hierdoor nemen ook de knelpunten met betrekking tot de verkeersveiligheid en de leefbaarheid in Voorthuizen toe. Zo neemt het aantal woningen met een geluidbelasting hoger dan 48 dB toe tot circa 2.300 woningen en neemt het aantal woningen met een geluidbelasting hoger dan 63 dB toe tot bijna 400 woningen.

#### Probleemoplossend vermogen rondweg Voorthuizen

Op basis van bovenstaande problematiek, heeft de rondweg om Voorthuizen tot doel de bereikbaarheid van Voorthuizen te verbeteren en het doorgaande (regionale) verkeer uit de kern te weren, waardoor de verkeersveiligheid en leefbaarheid in de kern worden verbeterd. Door middel van de westelijke rondweg om Voorthuizen wordt de problematiek in Voorthuizen opgelost en worden de doelstellingen bereikt:

- de rondweg biedt een alternatieve route voor het verkeer op de bestaande noord – zuid verbinding door Voorthuizen. Na aanleg van de rondweg rijden er op de drukste delen van de noord - zuid verbinding in Voorthuizen nog circa 7.000 tot 8.000 motorvoertuigen. Op andere delen van de bestaande verbinding nemen de verkeersintensiteiten nog verder af;
- door de sterke afname van het verkeer is de oversteekbaarheid van de oude route door Voorthuizen geen knelpunt meer;
- door de sterke afname van het verkeer, neemt het aantal woningen met een geluidbelasting boven 48 dB met circa 600 woningen af. Het aantal woningen met een geluidbelasting boven 63 dB neemt met circa 300 woningen af. Bij deze aantallen is rekening gehouden met de geluidproductie van het verkeer in Voorthuizen en op de nieuwe infrastructuur;
- door de rondweg wordt de (interne) bereikbaarheid van Voorthuizen sterk verbeterd en neemt de verkeersveiligheid in Voorthuizen toe.

#### Positieve effecten op leefbaarheid en gezondheid

Naast het feit dat de verkeersveiligheid- en leefbaarheidproblematiek in Voorthuizen worden opgelost, draagt de rondweg bij aan een betere en gezondere leefomgeving in Voorthuizen doordat het aantal trilling gehinderde woningen in Voorthuizen afneemt, de luchtkwaliteit in de kern verbetert en doordat de externe veiligheidsrisico's in de kern afnemen. Hier tegenover staan lokaal negatieve effecten in de omgeving van de nieuwe rondweg. Echter, door de ligging van de rondweg in open, voornamelijk agrarisch gebied, treden er wat betreft deze aspecten per saldo positieve effecten op.

De per saldo positieve effecten wat betreft geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid en verkeersveiligheid hebben een positieve invloed op de gezondheid van de inwoners van Voorthuizen. Blootstelling aan geluid kan bijvoorbeeld een breed scala aan nadelige gezondheidseffecten veroorzaken, zoals hinder en slaapverstoring. Daarnaast bestaat er een aantoonbaar consistente relatie tussen het wonen of verblijven binnen een bepaalde afstand van drukke verkeerswegen en het meer voorkomen van gezondheidseffecten als gevolg van luchtverontreiniging.

#### Beoordeling van de belangen

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 2. Hierbij is van belang dat vleermuissoorten en Steenuil tevens op bijlage 2 van Bern staan.

### **Gunstige staat van instandhouding**

*In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten*

In de aanvraag is aangegeven dat de staat van instandhouding van de soorten Das, Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger gunstig is en van de soorten Huismus en Steenuil is het matig ongunstig.

Door het treffen van maatregelen en zorgvuldig te handelen doen de werkzaamheden geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten. Verlies aan leefgebied en verblijfplaatsen wordt gecompenseerd en een eventuele verstoring wordt tot een minimum beperkt.

*Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten*

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soorten Boommarter, Das, Eekhoorn, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Huismus en Steenuil.

### **Gedragscode**

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

### **Conclusie**

Vanwege de aan de orde zijnde belangen, het ontbreken van alternatieve mogelijkheden en de vaststelling dat de uitvoering van het aangevraagde project geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de Boommarter, Das, Eekhoorn, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Huismus en Steenuil te behouden, kan de ontheffing worden verleend.

## **OVERIGE VERPLICHTINGEN**

### **Gebiedsbescherming**

Het plangebied is niet nabij Natura 2000-gebieden gelegen. Alleen effecten van verzuring en vermesting door stikstofdepositie zijn niet uit te sluiten. Aanvrager heeft daarom een Aeriusberekening uitgevoerd om te bepalen wat de stikstofdepositie is. Uit deze berekening met kenmerk S2hx1hNwGP2d (zaaknummer 2017-002681) blijkt dat de stikstofdepositie lager is dan 0,05 mol / ha / jaar. Op basis van de Programmatische Aanpak Stikstof is het project niet meldings- of vergunningsplichtig.

### **Algemeen**

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet en regelgeving.

## **ZIENSWIJZEN**

Gedurende de periode van terinzagelegging kunnen belanghebbenden schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan [post@gelderland.nl](mailto:post@gelderland.nl), onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

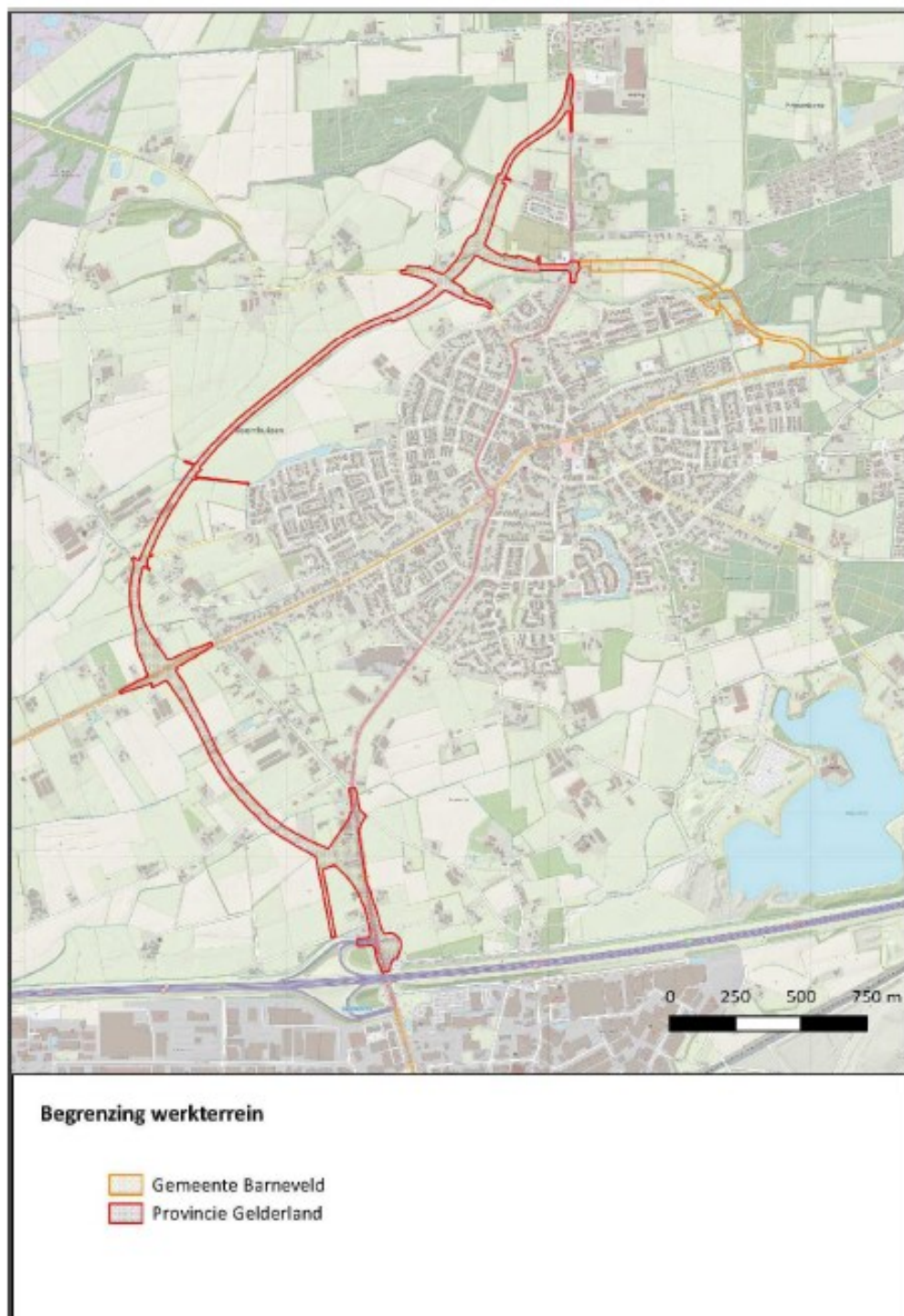
De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart projectlocatie
- Bijlage 2: Mitigerende maatregelen

**BIJLAGE 1**

**Kaart projectlocatie**

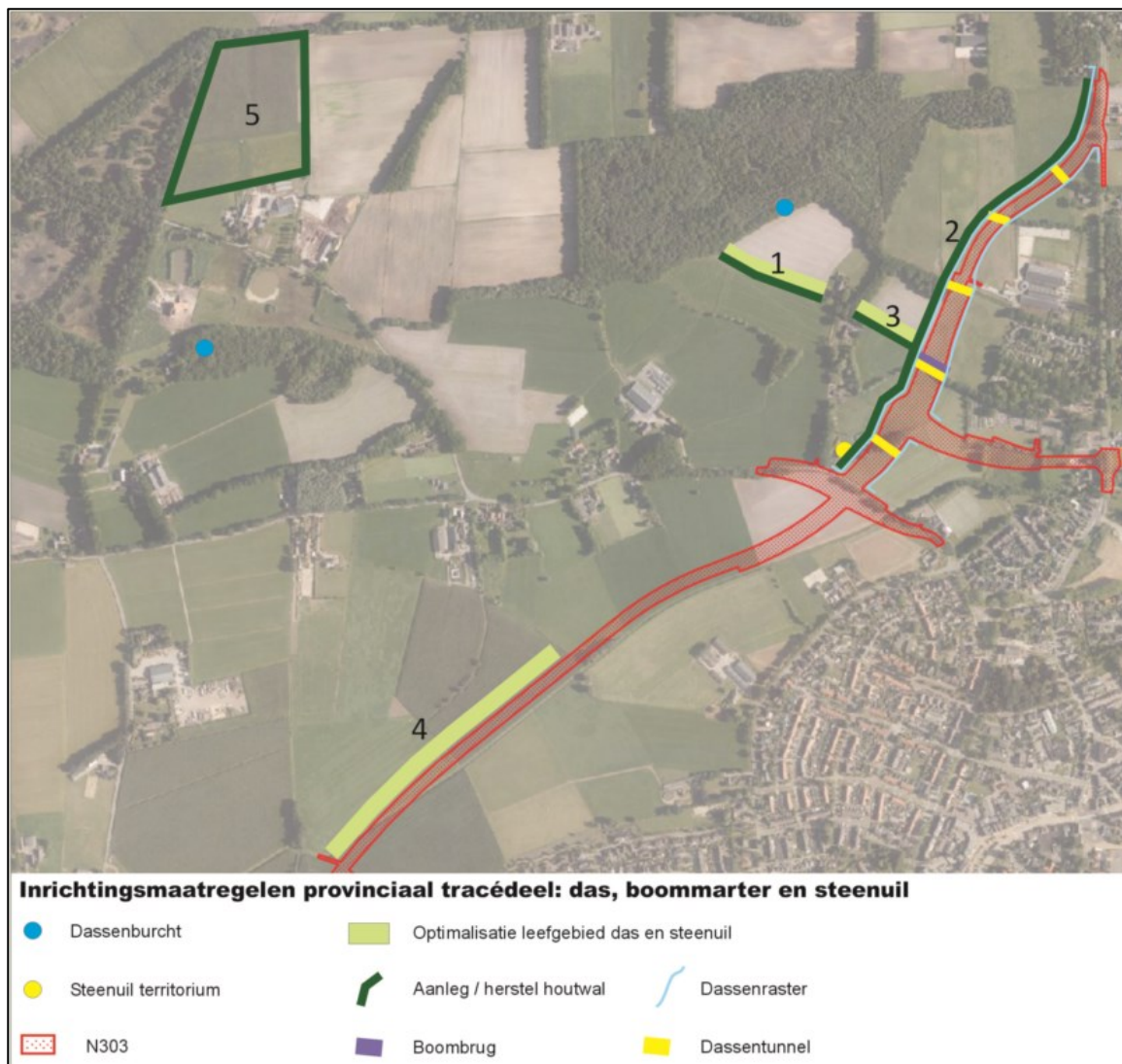


Figuur 1 Projectlocatie

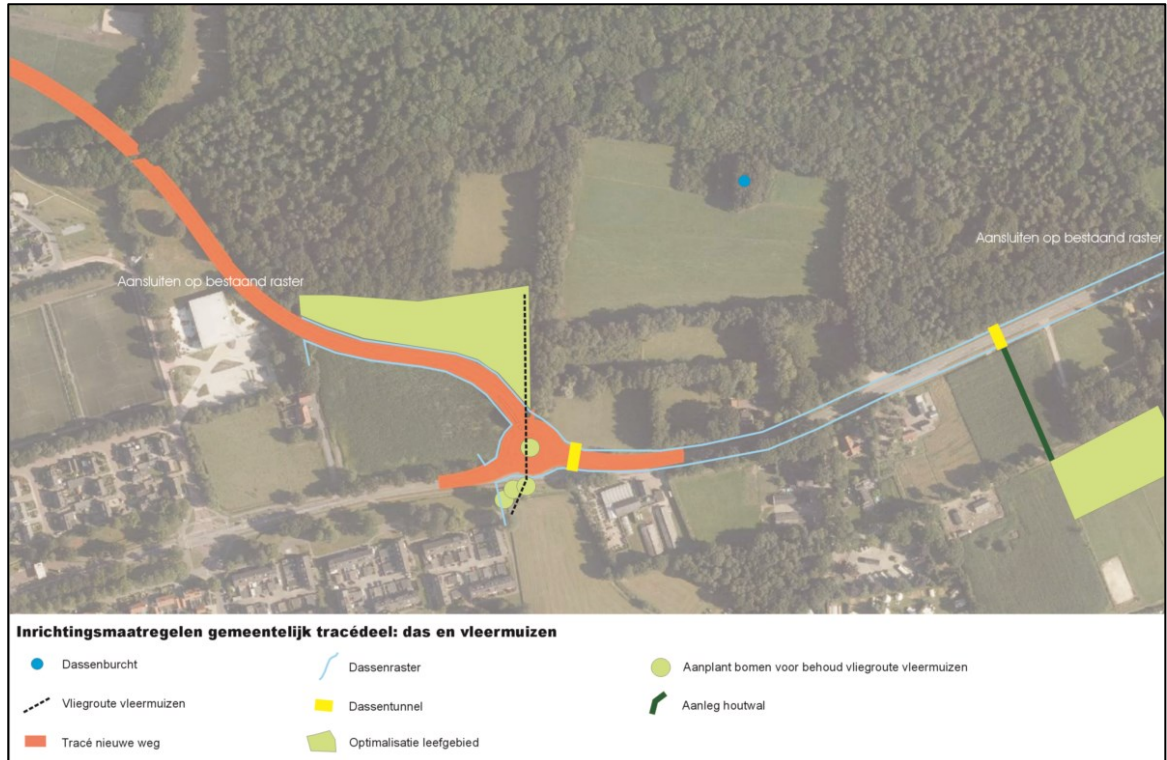


## BIJLAGE 2

### Mitigerende maatregelen



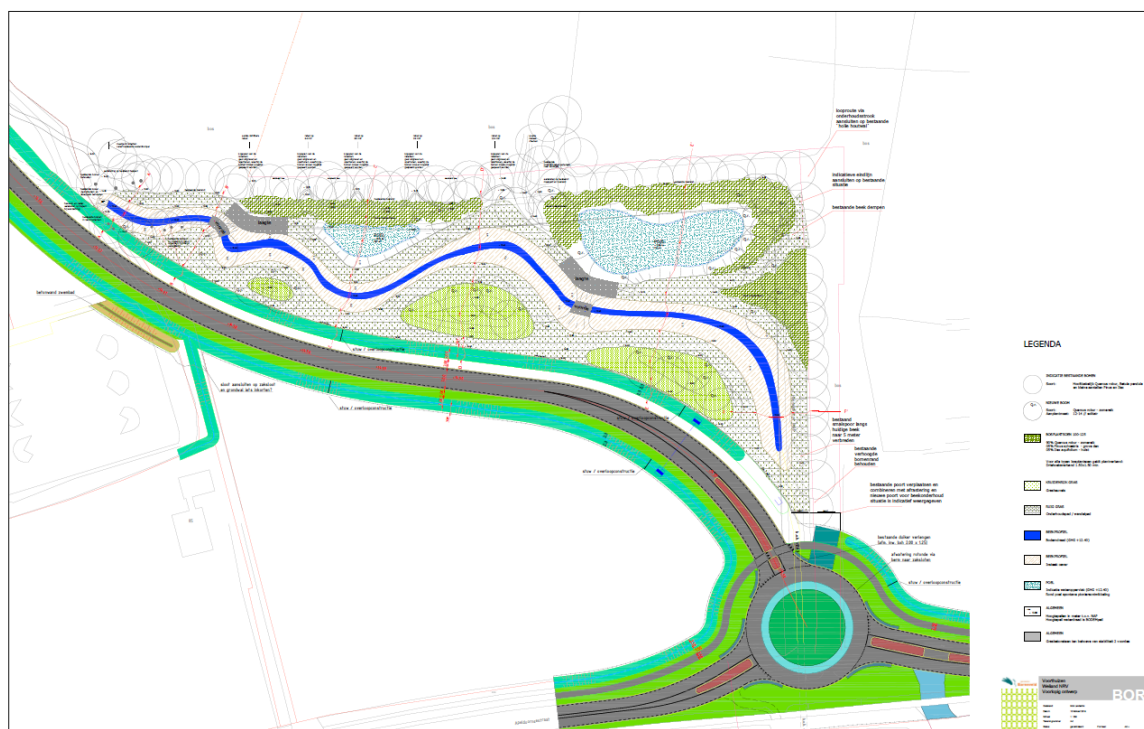
Figuur 2 Inrichtingsmaatregelen Das, Boommarter en Steenuil provinciaal deel



Figuur 3 Inrichtingsmaatregelen Das en vleermuizen gemeentelijk deel

**Tabel 5 Oppervlakten van de inrichtingsmaatregelen voor Das en Steenuil**

| nr | element                           | lengte (m) | breedte (m) | oppervlak (ha) |
|----|-----------------------------------|------------|-------------|----------------|
| 1  | houtwal                           | 250        | 3           | 0,075          |
|    | gras/kruiden                      | 200        | 12          | 0,240          |
| 2  | houtwal                           | 900        | 3           | 0,270          |
| 3  | houtwal                           | 150        | 3           | 0,045          |
|    | gras/kruiden                      | 125        | 12          | 0,150          |
| 4  | diverse (leefgebied das/steenuil) |            |             | 1,900          |
| 5  | houtwal                           | 1000       | 5           | 0,500          |



**Figuur 4 Ontwikkeling nieuwe natuur (1 hectare)**

28

**Tabel 6 Overzicht nieuwe nestkasten Gewone dwergvleermuis, Steenuil en Huismus**

| Trace     | Soort                 | Nr | Adres                                | Fig |
|-----------|-----------------------|----|--------------------------------------|-----|
| Gemeente  | Gewone dwergvleermuis | A1 | Parkeerterrein Zwembad De Heuvelrand | 5   |
| Gemeente  | Gewone dwergvleermuis | A2 | Parkeerterrein Zwembad De Heuvelrand | 5   |
| Gemeente  | Gewone dwergvleermuis | B3 | Parkeerterrein Zwembad De Heuvelrand | 5   |
| Gemeente  | Gewone dwergvleermuis | B4 | Parkeerterrein Zwembad De Heuvelrand | 5   |
| Gemeente  | Gewone dwergvleermuis | C5 | Parkeerterrein Zwembad De Heuvelrand | 5   |
| Gemeente  | Gewone dwergvleermuis | C6 | Parkeerterrein Zwembad De Heuvelrand | 5   |
| Gemeente  | Gewone dwergvleermuis | D  | Parkeerterrein Zwembad De Heuvelrand | 5   |
| Gemeente  | Gewone dwergvleermuis | E  | Parkeerterrein Zwembad De Heuvelrand | 5   |
| Provincie | Gewone dwergvleermuis | -  | <i>nog te realiseren - 4 kasten</i>  | -   |
| Provincie | Steenuil              | 1  | Overhorsterweg 24                    | 6   |
| Provincie | Steenuil              | 2  | Appelseweg 10                        | 7   |
| Provincie | Steenuil              | 3  | Rijksweg 55                          | 7   |
| Provincie | Steenuil              | 4  | Rijksweg 63                          | 7   |
| Provincie | Steenuil              | 5  | Rijksweg 63                          | 7   |
| Provincie | Steenuil              | 6  | Rijksweg 63                          | 7   |
| Provincie | Steenuil              | 7  | Bijschoterweg 10                     | 7   |
| Provincie | Steenuil              | 8  | Verbindingsweg 17                    | 7   |
| Provincie | Steenuil              | 9  | Verbindingsweg 17                    | 7   |
| Gemeente  | Steenuil              | 1  | Prinsenweg 5                         | 8   |
| Gemeente  | Steenuil              | 2  | Prinsenweg 11                        | 8   |
| Gemeente  | Steenuil              | 3  | Prinsenweg 11                        | 8   |
| Provincie | Huismus               | A1 | Appelseweg 10                        | 9   |
| Provincie | Huismus               | A2 | Appelseweg 10                        | 9   |
| Provincie | Huismus               | A3 | Appelseweg 10                        | 9   |
| Provincie | Huismus               | A4 | Appelseweg 10                        | 9   |
| Provincie | Huismus               | B1 | Rijksweg 63                          | 9   |
| Provincie | Huismus               | B2 | Rijksweg 63                          | 9   |
| Provincie | Huismus               | B3 | Rijksweg 63                          | 9   |
| Provincie | Huismus               | B4 | Rijksweg 63                          | 9   |
| Provincie | Huismus               | B5 | Rijksweg 63                          | 9   |
| Provincie | Huismus               | B6 | Rijksweg 63                          | 9   |
| Provincie | Huismus               | C1 | Rijksweg 55                          | 9   |
| Provincie | Huismus               | C2 | Rijksweg 55                          | 9   |
| Provincie | Huismus               | C3 | Rijksweg 55                          | 9   |





Figuur 6 Locaties nieuwe vleermuiskasten



Figuur 7 Locaties nieuwe nestkasten Steenuil provinciaal deel noordkant



Figuur 8 Locaties nieuwe nestkasten Steenuil provinciaal deel zuidkant





Figuur 9 Locaties nieuwe nestkasten Steenuil gemeentelijk deel



Figuur 10 Locaties bestaande territoria en nieuwe nestkasten Huismus